

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ

29.12.2017 р.

№ 14–12/2017

Інформація для ювілейного видання з нагоди 65-річчя педагогічної та науково-методичної діяльності ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України

1. Повна назва підрозділу, вчене звання і вчений ступінь керівника

Кафедра психології та особистісного розвитку ННІМП ДВНЗ «УМО» НАПН України; професор, д-р психол. наук Лушин Павло Володимирович.

Історія кафедри розпочинає свій відлік з 1999 р. На факультеті менеджменту кафедру психології очолював О. В. Киричук, того ж року було здійснено перший набір студентів та слухачів на навчання за спеціальністю «Психологія» (група ПМ-99-Г).

У подальшому назва кафедри змінювалася: кафедра педагогіки вищої школи та практичної психології (2005 рік), кафедра загальної та практичної психології (2010 рік). Кафедру було створено для приведення психолого-педагогічного забезпечення освітянського процесу відповідно вимог, породжених сучасними змінами у професійній підготовці спеціалістів.

Керівництво кафедрою здійснювали С. Г. Івашенко, кандидат педагогічних наук (на громадських засадах), Г. М. Бевз, кандидат психологічних наук, доцент (з 2004 р. по 2005 р.).

З 2005 року кафедрою керує доктор психологічних наук, професор Павло Володимирович Лушин.

Коллективу кафедри є ким і чим пишатися. За роки існування на кафедрі працювали відомі українські вчені Л. Ф. Бурлачук, доктор психологічних наук, професор, В. О. Татенко, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук, доктор психологічних наук, професор, Л. М. Карамушка, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук, доктор психологічних наук, В. А. Семиченко, доктор філософських наук, професор, В. В. Москаленко, доктор психологічних наук, професор, О. І. Бондарчук, доктор психологічних наук, Н. І. Повякель, професор, доктор психологічних наук, професор, В. О. Скребець, доктор психологічних наук, професор, Г. В. Ложкін, доктор психологічних наук, професор, І. С. Маноха, доктор психологічних наук, професор та інші.

2. Кількість працівників у підрозділі (у тому числі докторів, професорів, кандидатів наук, доцентів, старших викладачів)

Кафедра психології та особистісного розвитку нараховує 15 науково-педагогічних працівників, серед яких:

четверо мають учене звання професора, четверо мають науковий ступінь доктора психологічних наук, семеро є кандидатами психологічних наук, четверо мають учене звання доцента (один з них працює на посаді професора), четверо старших викладачі.

3. Головні наукові проблеми підрозділу

Таблиця

Головні наукові проблеми кафедри психології та особистісного розвитку

№ з/п	Назва наукової проблеми	Виконавець
1	Фасилітативний супровід розвитку особистості майбутнього фахівця	П. В. Лушин
2	Формування професійної толерантності майбутніх керівників освітніх організацій	О. В. Брюховецька
3	Прощення як соціальний та психологічний феномен	А. І. Гусєв
4	Психологічний супровід індивідуальних освітніх траєкторій педагогічних працівників у VUCA-умовах	Я. В. Сухенко
5	Профілактика та корекція особистісної конфліктності майбутніх психологів	Т. В. Чаусова
6	Теоретико-методологічні основи дослідження особистісного розвитку майбутнього психолога засобами арт-терапії	Л. А. Інжиєвська
7	Розвиток довіри до себе у майбутніх психологів	С. В. Шевченко
8	Особливості формування толерантності до невизначеності у майбутніх психологів	С. О. Хілько
9	Особливості психологічної допомоги у сучасних кризових ситуаціях життя	Ю. М. Кримлова
10	Особливості психологічного розвитку особистості підлітків в сучасних умовах	І. В. Пустовалов
11	Психологічні особливості розвитку професійно значущих якостей майбутніх менеджерів організацій	М. С. Діденко

4. Категорії слухачів, яких обслуговує кафедра

Кафедра психології та особистісного розвитку забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» першого (бакалаврського) рівня денної та заочної форм навчання та другого (магістерського) рівня заочної форми навчання. У 2016 р. відкрито нову спеціалізацію «Кризова психологічна допомога в сучасних умовах» у межах спеціальності 053 «Психологія» для здобування вищої освіти на другому (магістерському) рівні заочної форми навчання.

5. Головні наукові праці провідних науковців кафедри

Професорсько-викладацький склад кафедри здійснює перспективні наукові дослідження, поєднуючи наукову та освітню діяльність. Результатом наукової діяльності професорсько-викладацького складу кафедри є написання та публікація наукових статей, підручників, монографій, методичних рекомендацій, навчально-методичних посібників, навчально-методичних комплексів, навчальних програм.

Головні наукові праці науково-педагогічних працівників кафедри психології та особистісного розвитку:

1. Особистісно-орієнтована підготовка майбутніх психологів у системі післядипломної педагогічної освіти : посібник / П. В. Лушин, Н. Ю. Волянчук, О. В. Брюховецька та ін. ; НАПН України, Ун-т менедж. освіти. – Київ, 2014. – 369 с. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/8318/> – Назва з екрана. – 15,38 друк. арк.

2. Навчально-методичне забезпечення особистісно орієнтованої підготовки майбутніх психологів у системі післядипломної педагогічної освіти : метод. рек. / П. В. Лушин, О. В. Брюховецька, А. І. Гусев та ін. ; за наук. ред. П. В. Лушина. – К., 2014. – 250 с. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/8360/> – Назва з екрана. – 10,42 друк. арк.
3. Плекаємо педагогічну майстерність : навч. посіб. / О. В. Брюховецька, В. А. Семиченко, О. С. Снісаренко та ін. – Вінниця : Планер, 2010. – 674 с. – 28,08 друк. арк.
4. Lushyn, P. The Problem of Pedagogical Transfer of Critical Thinking Curriculum within Global and Ecopsychological Perspectives // Children Philoso-phize Worldwide : Theoretical and Practical Concepts. – Eds. Eva Marshal / Takara Dobashi / Barabar Weber. – Berlin : Peter Lang. – 2009. – P. 179–184. – 0,5 друк. арк.
5. Живая книга. Личные алгоритмы экофасилитации / Е. В. Антонова, Е. В. Большчева, В. А. Бричник и др. : под ред. П. В. Лушина, Я. В. Сухенко. – Киев, 2012. – Т. 1. – 204 с. – 8,5 друк. арк.
6. Лушин П. В. Екологічна допомога особистості в перехідний період: екофасилітації : монографія / П. В. Лушин. – Київ, 2013. – 296 с. – (Серія «Жива книга»; Т. 2). – 12,33 друк. арк.
7. Экофасилитация: самоучитель для взрослых / А. И. Гусев, Я. А. Догадов, Н. В. Зернова и др. ; под ред. П. В. Лушина, Я. В. Сухенко. – Киев, 2013. – 224 с. – (Серія «Живая книга»; Т. 3). – 9,33 друк. арк.
8. Лушин П. В. Неопределенность, которую не толерируют / П. В. Лушин // Теория и практика психотерапии. – 2016. – № 3, 5.– С. 2–6. – 0,5 друк. арк.
9. Лушин П. В. Экология травмы и условия ее недефицитарного сопровождения / П. В. Лушин // Теория и практика психотерапии. – 2016. – Т. 3. – №. 4.– С. 2–10. – 0,5 друк. арк.
10. Лушин П. В. Хаос и неопределенность: от страдания – к росту и развитию : монография / П. В. Лушин. – Киев, 2017. – 144 с. (Серія «Живая книга» ; Т. 4). – 6,8 друк. арк.
11. Лушин П. В. Экологичность влияния: проблема и пути ее решения в экопсихологической перспективе / П. В. Лушин // Вісник Київського національного Університету імені Тараса Шевченка. – 2009. – Т. II(15). – №3.– С. 199–205. – (Серія «Соціологія. Психологія. Педагогіка»).– 0,5 друк. арк.
12. Лушин П. В. До проблеми проектування підручника для дорослих / П. В. Лушин // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Психологічні науки: зб. наук. пр. – Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. – № 43(67). – С. 32–37. – (Серія № 12). – 0,5 друк. арк.
13. Бондарчук О. І. Науково-методичні засади формування психологічної компетентності керівників освітніх організацій в умовах післядипломної педагогічної освіти : наук.-метод. посіб. ; О. І. Бондарчук, Л. М. Карамушка, О. В. Брюховецька та ін. ; за наук. ред. О. І. Бондарчук. – Київ : Педагогічна думка, 2012. – 144 с. – 6 друк. арк.
14. Бондарчук О. І. Педагогічна і професійна психологія: робоча навчальна програма для студ. освітньо-кваліфікац. рівня «магістр» зі спец. «Педагогіка вищої школи» / О. І. Бондарчук; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». – Київ, 2013. – 24 с. – 1 друк. арк.
15. Бондарчук О. І. Науково-методичні засади формування психологічної компетентності керівників освітніх організацій в умовах післядипломної педагогічної освіти : наук.-метод. посіб. ; О. І. Бондарчук, Л. М. Карамушка, О. В. Брюховецька та ін. ; за наук. ред. О. І. Бондарчук. – Київ : Педагогічна думка, 2012. – 144 с. – 6 друк. арк.
16. Воляннюк Н. Ю. Віктимологічні аспекти загальної профілактики статевих злочинів в сім'ях, які вчиняються щодо неповнолітніх потерпілих: наук.-метод. рек. /

Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, В. І. Карамушка [та ін.] ; за заг. ред. Н. Ю. Воляннюк. – Київ : Принт-Хауз, 2009. – 153 с. – 6,38 друк. арк.

17. Воляннюк Н. Ю. Економічна психологія : навч. посіб. / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін. – 3-тє вид., переробл. і допов. – Київ : Професіонал, 2008. – 464 с. – 19,33 друк. арк.

18. Воляннюк Н. Ю. Педагогическая деятельность и ее регуляторы / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкин // Практична психологія і соціальна робота. – 2014. – № 3(180). – С. 1–4. – 0,5 друк. арк.

19. Бевз Г. М. Психологічні взаємини прийомних батьків як координати замісної опіки дитини / Г. М. Бевз // Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр. / АПН України, Ун-т менедж. освіти ; Асоц. безперерв. освіти дорослих ; редкол. О. Л. Ануфрієва [та ін.] ; голов. ред. В. В. Олійник. – Київ : Геопринт, 2009. – Вип. 13, ч. 2. – С. 17–24. – 0,5 друк. арк.

20. Бевз Г. М. Приймона сім'я: соціально-психологічні виміри : монографія / Г.М. Бевз. – Київ : Слово, 2010. – 352 с. – 14,67 друк. арк.

21. Бевз Г. М. Психологічні підходи вивчення феномену соціального інституту прийомної сім'ї: огляд наукових досліджень / Г.М. Бевз // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова; психологічні науки: зб. наук. пр. – Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – № 41(65). – С. 66–71. – (Серія № 12). – 0,5 друк. арк.

22. Брюховецька О. В. Підготовка майбутніх психологів до застосування нетрадиційних форм навчання в процесі особистісно орієнтованого навчання в системі ППО / О. В. Брюховецька // Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр. / НАПН України, Ун-т менедж. освіти ; редкол. О. Л. Ануфрієва [та ін.] ; голов. ред. В. В. Олійник. – Київ : АТОПОЛ, 2013. – Вип. 9(22), ч. 2: Психологія. – С. 51–57. – 0,5 друк. арк.

23. Брюховецька О. В. Особливості професійної толерантності керівників загальноосвітніх навчальних закладів залежно від стажу управлінської діяльності / О. В. Брюховецька // Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр. – Київ: АТОПОЛ ГРУП, 2016. – Вип. 16(29). – С. 165–178. – 0,5 друк. арк.

24. Брюховецька О. В. Підготовка майбутніх психологів до застосування нетрадиційних форм навчання в процесі особистісно орієнтованого навчання в системі ППО / О. В. Брюховецька // Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр. / НАПН України, Ун-т менедж. освіти ; редкол. О. Л. Ануфрієва [та ін.] ; голов. ред. В. В. Олійник. – Київ : АТОПОЛ, 2013. – Вип. 9(22), ч. 2: Психологія. – С. 51–57. – 0,5 друк. арк.

25. Терещенко І. Г. Медиация в школе: украинский опыт внедрения / И. Г. Терещенко, А. В. Гусева, А. И. Гусев. // Информационно-исследовательский центр «Интеграция и развитие». – Киев : Золотые ворота, 2013. – 150 с. – 6,25 друк. арк.

26. Гусев А. И. Толерантность к неопределенности как составляющая личностного потенциала / А. И. Гусев // Личностный потенциал: структура и диагностика; под ред. Д. А. Леонтьева. – М. : Смысл, 2011. – С. 300–330. – 1,4 друк. арк.

27. Гусев А. І. До проблеми особистісно орієнтованої підготовки медіаторів / А. І. Гусев // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2015.– № 7(38), – С. 18–22. – 0,5 друк. арк.

28. Гусев А. І. Аналіз конфлікту у бізнесі. Картографія : навч. посіб. / І. Г. Терещенко, А. І. Гусев. – Київ : ДП «Пріоритети», 2016. – 36 с. – 1,5 друк. арк.

29. Сухенко Я. В. Перевір себе: тест з психології [електронний ресурс] / Я. В. Сухенко // Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти ім. М. В. Остроградського – електрон. текст. дані. – 2015. – Режим доступу: <http://poippo.pl.ua/component/content/article/2-i/1313-perevir-sebe-test-z-psykholohii-dlia-uchniv-ta-vchyteliv>, вільний (дата звернення: 16.11.2015). – Назва з екрана. – 0,5 друк. арк.

30. Сухенко Я. В. Індивідуальна освітня траєкторія: аналіз феномену у вітчизняних і зарубіжних дослідженнях / Я. В. Сухенко // Проблеми сучасної психології :

зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка, Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України / за наук. ред. С. Д. Максименка, Л. А. Онуфрієвої.– Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2017. – Вип. 38. – С. 371–383. – 0,5 друк. арк.

31. Сухенко Я. В. Психологія для дорослих – P4A – Psychology for adults : психодіагностичний комплекс для дорослих учнів, для професійного відбору абітурієнтів [Електронний ресурс] / Я. В. Сухенко. – 2017. – Режим доступу : <http://p4a.pp.ua/> – Назва з екрана. (Дата звернення 20.10.2017). – 0,5 друк. арк.

32. Чаусова Т. В. Психологічні особливості мотивації навчальної діяльності професійної соціалізації студентів / Т. В. Чаусова // Проблеми загальної та педагогічної психології: зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка АПН України; за ред. С. Д. Максименка. – Т. 10, ч. 1. – Київ, 2009. – С. 87–95. – 0,5 друк. арк.

33. Чаусова Т. В. Професійне становлення як складова життєвої позиції майбутніх психологів / Т. В. Чаусова // Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр. / НАПН України, Ун-т менедж. освіти ; редкол. О. Л. Ануфрієва та ін. ; голов. ред. В. В. Олійник. – Київ, 2010. – Вип. 1(14), ч. 2. – С. 430–440. – 0,5 друк. арк.

34. Слободянюк Л. У. Особливості прояву синдрому професійного вигорання у психологів, що працюють у закладах освіти / Л. У. Слободянюк // Актуальні проблеми психології ; за ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки. – Київ : А. С., 2009. – С. 114–117. – 0,5 друк. арк.

35. Інжиєвська Л. А. Арт-терапевтичний тренінг: конспект лекцій та робочий зошит для самостійної роботи з дисципліни / автор-уклад. Л. А. Інжиєвська. – Київ : ДВНЗ «УМО», 2014. – 96 с. – 4 друк. арк.

36. Shevchenko Svitlana. The implicit model of “self-trust” of a practicing psychologist / Svitlana Shevchenko // Public health – social, educational and psychological dimensions. International Scientific and Practical Conference in Lublin between 3–7 February 2017, under program run by the Catholic University of Lublin Development Foundation. URL:http://www.bu.kul.pl/ksiegozbior,art_4469.html. – 0,5 друк. арк.

37. Хілько С. О. Психологічні кореляти формування толерантності до невизначеності у майбутніх психологів / С. О. Хілько // Проблеми сучасної психології : зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. І. Огієнка, Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України / за наук. ред. С. Д. Максименка, Л. А. Онуфрієвої. – 2017. – № 38. – С. 421–437. – 0,8 друк. арк.

6. Зв'язки з регіонами України

Наукове співробітництво науково-педагогічних працівників кафедри психології та особистісного розвитку у на регіональному рівні здійснюється у формі участі викладачів кафедри у програмах як тренерів у соціальних проектах та участь у наукових масових заходах, у волонтерських проектах, а також у формі членства в різних психологічних організаціях, співпраці із засобами масової інформації. Науково-педагогічні працівники кафедри психології та особистісного розвитку багато років тісно співпрацюють з Українською асоціацією організаційних психологів та психологів праці.

А. І. Гусев брав участь як тренер у 2014 р. у Програмі розвитку лідерства (*організатори*: Національне агентство України з питань державної служби, Школа вищого корпусу державної служби, Тренінг «Лідер в управлінні конфліктами і складними ситуаціями» (Київ, грудень 2014 р)), у Програмі «Роль діалогу в запобіганні конфліктам і розвитку сучасного українського суспільства» в межах Проекту «Спільне майбутнє українського суспільства після Майдану. Сприяння взаєморозумінню і співпраці в превенції конфліктів» за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини, Інституту з міжнародного співробітництва Асоціації народних університетів Німеччини (DVV

International), громадської організації «Інформаційно-дослідницький центр “Інтеграція та розвиток”» (Одеса, Харків, Львів).

Професор кафедри психології та особистісного розвитку Г. М. Бевз як тренер-консультант брала участь у таких конкурсах, соціальних проектах: 1) проект «Формування соціального майданчика взаємодії для захисту дітей в громаді» № SUP30013GR088 (01.06.2013–31.01.2014 рр.); 2) проект «Родинний табір для дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей» № SUP30011GR212 (01.09.2011–30.04.2012 рр.); 3) проект «Створення груп взаємопідтримки для прийомних батьків та батьків-вихователів» № FILE Z -020581-02-990 (01.09–31.12 2011 рр.). Галина Михайлівна Бевз також була науковим консультантом Всеукраїнського експерименту з реформування системи опіки над дітьми з питань соціалізації дітей кризових категорій (2009–2017 рр.), консультантом з соціальних питань проекту ЄС ТАСІС «Розвиток інтегрованих соціальних служб для вразливих сімей та дітей» (2005 р.), науковим консультантом Державного центру соціальних служб для молоді з сімейних форм опіки над дітьми (2004 р.), регіональним менеджером по м. Києву проекту «Трансформація державної опіки в Україні» Українського інституту соціальних досліджень за технічної підтримки ЮНІСЕФ, (1998–2000 рр.).

Професор кафедри психології та особистісного розвитку О. В. Брюховецька як тренер брала участь у програмі навчання провідних викладачів за Проектом МОН України та Світового банку «Рівний доступ до якісної освіти» (2009 р.).

Л. А. Інжиєвська є членом Всеукраїнської громадської організації «Асоціація екологічної допомоги», з 2012 року – членом ГО «Арттерапевтична асоціація» (м. Київ), Української асоціації організаційних психологів та психологів праці (УАОПП), з 2014 року – дійсним членом ГО «Українська асоціація фахівців з подолання наслідків психотравмувальних подій».

Л. А. Інжиєвська нагороджена дипломом Української спілки психотерапевтів під егідою Європейської асоціації психотерапевтів, Департаменту освіти і науки, Департаменту охорони здоров'я, виконавчого органу Київської ради, Київської міської державної адміністрації як спікер (доповідач) І Всесвітнього конгресу дитини (жовтень 2014 р., м. Київ), має подяку від ГО «Українська асоціація фахівців з подолання наслідків психотравмувальних подій» за самовідданість та професіоналізм у процесі психологічного супроводу вимушених переселенців з Криму протягом квітня – вересня 2014 року.

Ю. М. Кримлова є членом Всеукраїнської громадської організації «Асоціація екологічної допомоги» у сфері надання психологічної допомоги та співпраці з педагогічними, науково-педагогічними колективами навчальних закладів.

16 травня 2017 р. кандидат психологічних наук Л. А. Інжиєвська брала участь в інтерв'ю на тему «Кризова психологія, допомога батькам та їхнім сім'ям» разом із ведучим В. Стеблюком в межах програми «Додому». Програма «Додому» є інструментом допомоги сім'ям учасників АТО, ветеранам. Тут пропонуються різні види реабілітаційної допомоги.

10 липня 2017 р. професор, доктор психологічних наук П. В. Лушин брав участь у радіопередачі «Лабораторія свідомості» в ефірі радіо «Весті». Тема зустрічі мала назву «Сучасна психологічна допомога, або що таке екофасилітація», під час якої обговорювалися питання сутності та значення екофасилітації як сучасного підходу для надання психологічної допомоги.

Упродовж трьох років поспіль студенти першого курсу денної форми навчання спеціальності «Психологія» освітнього рівня «бакалавр» надсилають «Листи солдату» людям, які знаходяться безпосередньо в зоні проведення антитерористичної операції з метою підтримки бойового духу бійців. На волонтерських засадах науково-педагогічні працівники та студенти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» брали безпосередню участь у допомозі пораненому у зоні АТО бійцю Івану Кушніруку (збрали кошти на операцію й оздоровлення). Студенти ННІМП ДВНЗ «УМО» регулярно відвідують бійців,

які перебувають на лікуванні у Військовому шпиталі м. Києва з метою підтримки їхнього морального та психологічного стану.

Кафедра психології та особистісного розвитку сприяє щорічному проведенню відкритих лекцій з кризової психології, на які запрошуються ветерани АТО. Доцент кафедри психології та особистісного розвитку ННІМП ДВНЗ «УМО» Л. А. Інжиєвська чотири роки поспіль в межах проектів підтримки воїнів АТО проводить семінари на волонтерських засадах (м. Маріуполь, м. Сєвєродонецьк, м. Краматорськ, м. Старобільськ).

Першого вересня 2017 р. студентів-першокурсників привітав військовий психолог, ветеран АТО Козійчук Андрій. Він провів першу лекцію з патріотичного виховання студентської молоді.

У 2017 р. зв'язки викладачів кафедри психології та особистісного розвитку з регіонами України відбувалися також із залученням студентів до наукової співпраці:

1. Кафедра є організатором постійних відкритих семінарів для поширення інформації про спеціальність «Кризова психологічна допомога в сучасних умовах», зокрема про нові спрямування у навчальній та виховній роботі. З цією метою протягом літніх місяців на базі ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» було проведено відкриті семінари, які мали на меті ознайомлення з унікальною спеціальністю, сприяли залученню небайдужих громадян до співпраці та взаємної допомоги у зціленні ветеранів Збройних Сил України.

2. Нині, коли в країні триває війна, підготовка студентів до професійної діяльності психолога супроводжується інноваційними процесами завдяки залученню до співпраці з громадськими організаціями, наприклад, з Всеукраїнською асоціацією екологічної психологічної допомоги, громадською організацією «Українська асоціація фахівців з подолання наслідків психотравмувальних подій».

Науково-педагогічні працівники кафедри психології та особистісного розвитку беруть участь у волонтерських проектах та різних заходах, пов'язаних із вирішенням гострих проблем життя сучасного українського суспільства.

Науково-педагогічні працівники кафедри психології та особистісного розвитку встановили контакти з американською асоціацією «Combined Arms» (Houston, Tex.), яка пропонує спеціальну інтернет-платформу для роботи з ветеранами з метою їхньої реабілітації. Створено «зонтичну організацію», що об'єднує 10 недержавних організацій, членами яких є, зокрема, викладачі кафедри психології та особистісного розвитку ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», які опановують нові інформаційні технології для надання психологічної допомоги ветеранам та членам їхніх родин у дистанційному режимі, що сьогодні є дуже актуальним.

З метою поліпшення психологічного клімату до вищих навчальних закладів Луганської та Донецької областей як безоплатну допомогу було передано наступну літературу:

1. Живая книга. Личные алгоритмы экофасилитации Т. 1 / Е. В. Антонова, Е. В. Большчева, В. А. Бричник и др. ; под ред. П. В. Лушина, Я. В. Сухенко. – Киев, 2012. – Т. 1. – 204 с. – 8,5 друк. арк.

2. Лушин П. В. Екологічна допомога особистості в перехідний період: екофасилітації : монографія / П. В. Лушин. – Київ, 2013. – 296 с. – (Серія «Жива книга»; Т. 2). – 12,33 друк. арк.

3. Лушин П. В. Хаос и неопределенность: от страдания – к росту и развитию : монографія / П. В. Лушин. – Киев, 2017. – 144 с. (Серія «Живая книга» ; Т. 4). – 6,8 друк. арк.

7. Міжнародні зв'язки та участь працівників кафедри у міжнародних проектах

Науково-педагогічні працівники кафедри психології та особистісного розвитку беруть участь у міжнародних проектах та програмах, як експерти та тренери регулярно співпрацюють з міжнародними організаціями, такими, як: Міністерство закордонних справ Німеччини, Інститут з міжнародного співробітництва Асоціації народних університетів Німеччини (DVV International), Чеська гуманітарна організація «Люди у біді», ОБСЄ, UNHCR (The UN refugee Agency), Британське посольство в Києві, Міжнародна робоча група з миротворчої освіти Глобального партнерства із запобігання збройним конфліктам GPPAC.

Доцент кафедри А. І. Гусєв у 2011 р. брав участь у проекті ОБСЄ «Посилення ролі медіаторів у Киргизії» (Киргизія, Кашка Суу, Чолпон-Ата) як тренер, а також у 2012 р. як тренер як брав участь у програмі підготовки медіаторів у Молдові (м. Тираспіль).

У 2017 р. до числа міжнародних проектів, у яких брали участь співробітники кафедри, належать такі:

1. Відкрита лекція для студентів та викладачів з американським психологом Джиммі Хіллом з тематики юридичної психології та кроскультурної психології.

19 січня 2017 р. у стінах НАПН України з ініціативи Інституту психології ім. Г. С. Костюка відбулася презентація програми з судової психології американського психолога, професора одного з університетів Вашингтона Джиммі Хілла. Під час розповіді Джиммі Хілл говорив про власний досвід роботи з державними правозахисними органами, а також із людьми, які постраждали від злочинів різних ступенів тяжкості. На заході були присутні студенти та викладачі кафедр ННІМП, а також студенти інших вищих навчальних закладів.

Професор Хілл позитивно оцінив роботу з українськими студентами та висловив надію про більш тісну взаємодію з ними. Члени кафедри психології та особистісного розвитку підтримали ініціативу з налагодження взаємовигідних науково-педагогічних зв'язків з професором, які є важливими для перспективи організації спецкурсу для магістрів зі спеціалізації «Кризова психологічна допомога в сучасних умовах».

2. Зустріч та участь у декількох вебінарах з американською CRM-платформою Combined Arms з проблематики реабілітації українських ветеранів.

Вебінари були присвячені ІТ-технологіям надання соціально-психологічної допомоги американським ветеранам, у процесі яких обговорювалися особливості роботи системи даних ІТ-технологій, починаючи від збору інформації від клієнта до оцінювання його стану та надання йому допомоги. При цьому зверталася увага на те, що в межах такої системи координатори й оператори платформи беруть на себе функцію модераторів між різними організаціями і конкретним клієнтом.

3. Редагування завідувачем кафедри П. В. Лушиним журналу «Теорія та практика психотерапії» (Канада), міжнародних журналів «Thinking» і «Childhood and Philosophy» (США та Бразилія), членство в Північноамериканській асоціації «Спільнота дослідників».

4. Участь науково-педагогічних працівників кафедри в спеціалізованому семінарі для клінічних психологів на обласному засіданні в місті Градець Кралове (Чехія) та проведення практичного семінару «Мультимодальний підхід до лікування психічної травми і кризових станів» (9 червня 2017 р.).

5. Консультації зі спеціалістами, супервізійна та інтервізійна зустрічі на місцях роботи – амбулаторія Клінічної психології в містах Жамберк та Рихнов над Кнежноу (10-15 червня 2017 р.).

6. Робоча нарада й обмін досвідом представників кафедри з президентом АКП ЧР Mgr. Г. Ягновою у м. Прага (16 червня 2017 р.).

7. Участь у програмі «Підготовка фахівців та навчання за місцем роботи для підвищення професійної кваліфікації» на кафедрі громадського здоров'я Інституту психології в Любліні (30 січня 2017 року – 12 лютого 2017 року); у межах програми, що

проводиться в Католицькому університеті Фонду розвитку Любліна («Specialist training and on-the-job training for the improvement of professional qualifications» at the Chair of Public Health and the Institute of Psychology in Lublin between 30 January 2017 and 12 February 2017, under program run by the Catholic University of Lublin Development Foundation).

8. Участь доцента кафедри А. І. Гусєва як тренера та ведучого у тренінгових програмах, підтриманих чеською гуманітарною організацією «Люди в біді», програмою «МАТРА» Посольства Королівства Нідерландів в Україні, Програми TEMPUS, Інститутом з міжнародного співробітництва Асоціації народних університетів Німеччини (DVV International).

9. Публікація у межах Проекту програми TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» навчального посібника: Терещенко І. Г. Аналіз конфлікту у бізнесі. Картографія : навч. посіб. / І. Г. Терещенко, А. І. Гусєв. – Київ : ДП «Пріоритети», 2016. – 36 с. – 1,5 друк. арк.

Планується розширення співпраці з Люблінським католицьким університетом ім. Яна Павла II з розвитку психологічної допомоги молодим сім'ям та у сфері обміну студентами й стажування викладачів. Планується налагодження співпраці за програмами: «Психологічні основи стабільного розвитку та життєстійкості» з Єнським державним університетом штату Мічиган (США); З розвитку критичного мислення та засад особистісно орієнтованого спілкування у сучасному освітньому процесі Монклерського державного університету штату Нью-Джерсі (США); зі Східним університетом менонітів у штаті Вірджинія (США), із розвитку медіації та технологій примирення. Планується також пошук партнерів щодо розвитку дистанційних форм навчання та підвищення кваліфікації психологів за зразком «Корсера» та «МООК».

8. Наукові проблеми кафедри на перспективу

Масштаби психологічних проблем, які постають перед сучасним суспільством, стрімко зростають, а їх складність посилюється.

Розв'язання теоретичних та практичних проблем особистісного розвитку й психологічної допомоги в сучасних умовах є можливим завдяки ґрунтовним міждисциплінарним науковим дослідженням та розроблення ряду методичних рекомендацій із удосконалення й адаптування психологічної допомоги до умов суспільно-політичних трансформацій в Україні.

Становлення незалежної української держави, її економічний та соціальний розвиток, інтеграція в європейське і світове співтовариство можливі лише за умов докорінних змін в усіх сферах суспільного життя, насамперед, у соціальній. Адже кінець ХХ – початок ХХІ століття принесли багато змін у суспільне життя нашої країни. Високі темпи життя, великий інформаційний потік, дефіцит часу, важкі життєві періоди, стани емоційного зриву, психологічна самотність – це не повний перелік тих проблем, які впливають на психіку особистості і стають причинами різних відхилень у нормальній діяльності окремих чи багатьох функціональних систем організму. Ці зміни зумовлені розвитком економіки, оборонних технологій, зрушеннями у науці, культурі, техніці тощо. Однак, не зважаючи на досягнення та вдосконалення в різних сферах людської діяльності, нові часи несуть і нові проблеми, пов'язані з негативним впливом на психіку людини особливих умов окремих видів професійної діяльності (військової, правоохоронної, медичної, рятувальної служб, будівництва, спорту тощо). Тому збільшення кількості надзвичайних ситуацій, міжнаціональних конфліктів, соціальних і екологічних катастроф за останні роки диктує необхідність більше уваги приділяти психологічній допомозі.

Щодо перспективи, то наукові проблеми дослідження науково-педагогічних працівників кафедри психології та особистісного розвитку на тему: «Особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних умовах» пов'язані з тим, що особистісний розвиток та психологічна допомога в сучасних умовах мають високий рівень соціальної

значущості, водночас, недостатньо науково розробленими є питання психологічних і методичних консультативних засобів.

Колектив кафедри психології та особистісного розвитку працює над проблемами соціально-психологічного конструювання форм та способів психолого-педагогічного супроводу майбутніх професіоналів в умовах постійних малопередбачуваних змін освітнього простору.

Завідувач кафедри психології
та особистісного розвитку

П. В. Лушин